

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: **I. S.**, narozená X,
bytem X,
zastoupená opatrovníkem O. S.,
bytem X,
zastoupená advokátem Mgr. Pavlem Čížinským,
sídlem Havlíčkovo nám. 189/2, Praha 3,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 6. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 18. 6. 2021, č. j. X, se zrušuje a věc se jí vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 6 292 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Pavla Čížinského, advokáta.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím č. I ze dne 9. 2. 2018, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), žalovaná zamítla žádost žalobkyně o přiznání plného invalidního důchodu.
2. Rozhodnutím ze dne 20. 6. 2018, č. j. X (dále jen „zrušené rozhodnutí“), žalovaná zamítla námítky žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Toto rozhodnutí však soud rozsudkem ze dne 26. 2. 2020, č. j. 42 Ad 28/2018-39, zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
3. Žalovaná následně rozhodnutím ze dne 18. 6. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), ve věci znovu rozhodla tak, že se námítky zamítají a prvostupňové rozhodnutí se potvrzuje.
4. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 23. 8. 2021 domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.
5. Žalobkyně po shrnutí podstaty jejího postižení, průběhu správního řízení a důvodů zrušení předchozího rozhodnutí žalované soudem namítá, že žalovaná nerespektovala závazný názor soudu a že posudek o invaliditě, z něhož při vydání napadeného rozhodnutí vycházela, nesplňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. Za prvé žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí je zatíženo toutéž vadou, jakou vytkl žalované soud rozsudkem č. j. 42 Ad 28/2018-39. I v tomto případě totiž není zřejmé, proč žalovaná znovu zamítla námítky podané žalobkyní v plném rozsahu, přestože rozhodovala na základě posudku o invaliditě v řízení o námitkách ze dne 11. 6. 2018, který dochází k jiným dílčím závěrům ohledně stupně invalidity v jednotlivých obdobích než prvostupňové rozhodnutí. Žalovaná se neřídila ani právním názorem na stanovení data změny invalidity na invaliditu třetího stupně, neboť bez dalšího vyšla z posudku ze dne 11. 6. 2018, podle něhož ke změně došlo 29. 3. 2012, přestože soud uvedl, že logičtější by bylo datum hospitalizace žalobkyně dne 2. 2. 2013. Za druhé žalobkyně namítá, že posudek o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 27. 5. 2021 je nepřesvědčivý a nepřezkoumatelný. Žalovaná vůbec nepátrala po zdravotnické dokumentaci, zprávách či podkladech, z nichž některé byly označeny v rozsudku soudu č. j. 42 Ad 28/2018-39 a nevyvinula ani snahu o zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Posudek ani napadené rozhodnutí se nevypořádávají s klíčovou otázkou, jak je možné, že žalobkyni byl počátkem 90. let přiznán plný invalidní důchod, pak se její stav náhle zlepšil a v roce 2012 opět razantně zhoršil. Nevysvětluje ani, jak je možné, že se zdravotní postižení v průběhu času měnilo, neboť bylo jednou hodnoceno jako porucha osobnosti či porucha chování a jindy jako organická a symptomatická duševní porucha. Na tyto otázky nedává posudek dostatečnou odpověď.
6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí. Shrнула dosavadní průběh správního řízení, průběh a výsledek soudního řízení o přezkumu zrušeného rozhodnutí, závěry vyslovené v rozsudku č. j. 42 Ad 28/2018-39, jakož i obsah nyní podané žaloby. Dále zrekapitulovala závěry vyslovené v posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 27. 5. 2021, z něhož vycházela. Posudkový lékař žalované dospěl k závěru, že v období od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 byla žalobkyně částečně invalidní, tj. shodně s posudkovým závěrem posudku o invaliditě ze dne 20. 11. 2017. Žalobkyně tedy v období, za které požaduje přiznání plného invalidního důchodu, nebyla plně invalidní a nesplňovala podmínky pro vznik nároku na plný invalidní důchod. Žalovaná proto námítky po právu zamítla. O uvolnění výplaty částečného invalidního důchodu včetně valorizací a o

doplatků důchodů od 6. 9. 2019 bylo rozhodnuto rozhodnutím č. II ze dne 9. 2. 2018, č. j. X, které bylo následně změněno rozhodnutím žalované ze dne 2. 7. 2018, č. j. X, tak že byla od 4. 5. 1997 uvolněna výplata částečného invalidního důchodu (od 1. 1. 2009 invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně) a od 29. 3. 2012 byla výše invalidního důchodu pro invalidní důchod druhého stupně změněna na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, včetně valorizací a doplatků. Závěrem žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“).

7. Během ústního jednání konaného dne 23. 8. 2020 účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalovaná ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
8. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně byla poprvé uznána invalidní od 28. 6. 1990. Od tohoto data do 31. 10. 1991 se jednalo o plnou invaliditu, následně o invaliditu částečnou. V důsledku nedostavení se ke kontrolní lékařské prohlídce v roce 1997 jí byla výplata důchodu od 4. 5. 1997 zastavena.
10. Dne 15. 6. 2017 byl rozhodnutím Krajského soudu v Praze, č. j. 24 Co 181/2017-188, jmenován opatrovníkem žalobkyně její manžel O. S., který byl zmocněn, aniž byla žalobkyně omezena ve způsobilosti k právnímu jednání, zastupovat žalobkyni při nakládání s jejím jměním v hodnotě přesahující 3 000 Kč a při právních jednáních týkajících se právních vztahů ze zdravotního, sociálního a nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a státní sociální podpory, práva na sociální služby a příspěvek na péči.
11. Opatrovník požádal jménem žalobkyně dne 6. 9. 2017 o přiznání plného invalidního důchodu od vzniku nároku. Na základě posudku posudkové lékařky MUDr. B. H. ze dne 20. 11. 2017 žalovaná prvostupňovým rozhodnutím žádost zamítla. V odůvodnění uvedla, že žalobkyně byla v období od 28. 6. 1990 do 3. 11. 1990 invalidní podle § 29 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSZ“), od 4. 11. 1991 do 31. 12. 1995 byla částečně invalidní podle § 37 odst. 2 písm. a) ZSZ, od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 rovněž částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009, kdy z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 33%, a od 1. 1. 2010 se u žalobkyně jednalo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“), přičemž míra poklesu její pracovní schopnosti činila 40%. Je však třeba poznamenat, že se žalovaná mírně (bez dopadu do určení stupně invalidity) odchýlila od hodnocení posudkové lékařky, neboť do svého rozhodnutí nezahrnula odlišení hodnocení období od 1. 1. 2010 do 1. 2. 2012 a od 2. 2. 2012. Od 1. 1. 2010 do 1. 2. 2012 měla podle posudku míra poklesu pracovní schopnosti činit 35% hodnoceno podle kapitoly VI, oddílu A, položky 5b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), a od 2. 2. 2012 činila podle posudku míra poklesu pracovní

schopnosti 35% hodnoceno podle kapitoly V, položky 7b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.

12. Rozhodnutím č. II ze dne 9. 2. 2018, č. j. X (dále jen „rozhodnutí č. II“), žalovaná rozhodla o uvolnění výplaty invalidního důchodu (jednalo se o důchod přiznaný již v minulosti, jehož výplata byla zastavena v roce 1997, neboť nárok na samotný důchod, na rozdíl o nároku na jeho výplatu uplynutím času nezaniká, viz § 56 odst. 1 ZDP). Na základě tohoto rozhodnutí byl žalobkyni vyplacen doplatek na invalidním důchodu od 6. 9. 2017 do 5. 3. 2018, tedy celkem 357 370 Kč. Zákonnost rozhodnutí č. II není předmětem soudního přezkumu.
13. Žalobkyně podala proti prvoinstančnímu rozhodnutí námitky. Žalovaná na základě posudku posudkové lékařky ze dne 11. 6. 2018 zrušeným rozhodnutím námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění nicméně uvedla, že podle posudku šlo od 1. 1. 2010 do 28. 3. 2012 o invaliditu druhého stupně, přičemž za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo určeno postižení podle kapitoly V, položky 7b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s poklesem pracovní schopnosti o 55%. Od 29. 3. 2012 šlo o invaliditu III. stupně, kdy za rozhodující příčinu DNZS bylo určeno zdravotní postižení podle kapitoly V, položky 1d, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s poklesem pracovní schopnosti o 70 %. Soud však rozsudkem č. j. 42 Ad 28/2018-39 zrušené rozhodnutí zrušil.
14. Po zrušení rozhodnutí opatrovník žalobkyně zaslal žalované zdravotnickou dokumentaci dohledanou v archivu Fakultní nemocnice v Praze, a to propouštěcí zprávy ze dne 9. 10. 1987, 10. 11. 1987 a 13. 5. 1987, a dále odpověď na žádost o poskytnutí zdravotnické dokumentace žalobkyně z hospitalizace ve Výzkumném ústavu psychiatrickém z let 1986 – 87. Dle odpovědi pracovnice Národního ústavu duševního zdraví ze dne 4. 11. 2020 se zdravotnickou dokumentaci nepodařilo dohledat. Dne 4. 5. 2021 opatrovník doložil zdravotnickou dokumentaci ZÚNZ uranového průmyslu v Příbrami z let 1987 a 1989 obsahující zprávy ze dvou hospitalizací žalobkyně. V dalším řízení posudkový lékař přípisem z 21. 5. 2020 vyzval opatrovníka žalobkyně, aby předložil, případně vyžádal veškerou dostupnou zdravotní dokumentaci žalobkyně a sdělil seznam ošetřujících lékařů žalobkyně.
15. V dalším řízení žalovaná vycházela z posudku o invaliditě v řízení o námitkách ze dne 8. 12. 2020, v němž posudkový lékař popsal zdravotnickou dokumentaci z níž vycházel, přičemž mj. uvedl, že k námitkám byl přiložen posudek soudního znalce z oboru zdravotnictví, klinické psychologie PhDr. J. P., Ph.D. ze dne 6. 12. 2016, a žalobkyně dodatečně předložila propouštěcí zprávu z hospitalizace na III. interní klinice od 1. 5. do 14. 5. 1987 a propouštěcí zprávu z hospitalizace ve Fakultní nemocnici s poliklinikou ÚNZ od 15. 9. do 9. 10. 1987. Posudkový lékař uvedl, že po prostudování zdravotnické dokumentace došel k závěru, že není žádný nový důvod měnit původní posudkový závěr z námitkového řízení ze dne 11. 6. 2018. Opatrovníkem dodané zprávy o hospitalizaci na III. interní klinice měla k dispozici již posudková lékařka žalované při předchozím posouzení a v posudku je uvedla. Nejsou pochybnosti o tom, že by u žalobkyně nebyla před 29. 3. 2012 přítomna diagnóza, např. Klein – Levinův syndrom. Žalovaná se obdobím před tímto datem zabývala podrobně v předchozím posudku z 11. 6. 2018 a nebyly doložené žádné nové informace, které by tyto závěry měly změnit. Míru poklesu pracovní schopnosti hodnotil posudkový lékař podle kapitoly V, položky 1e přílohy k vyhlášce

o posuzování invalidity, pro kterou je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 70 %. Den vzniku invalidity stanovil posudek na den 29. 3. 2012.

16. Posudek ze dne 8. 12. 2021 byl následně ještě doplněn posudkem o invaliditě v řízení o námitkách ze dne 27. 5. 2021, v němž byl den 29. 3. 2012 uveden již jako datum změny stupně invalidity (nikoliv vzniku invalidity). Doplněna byla období invalidity před 29. 3. 2012, a to shodně jako v posudku ze dne 11. 6. 2018. Posudkový lékař nově zohlednil též lékařské zprávy týkající se hospitalizace žalobkyně ve zdravotnickém zařízení v Příbrami v letech 1987 a 1989. Tyto nově dodané zprávy však dle jeho názoru neměly vliv na posudkové závěry a deklarují jen opakovaná psychiatrická vyšetření s negativním závěrem. Posudkové zhodnocení opět obsahuje závěr o tom, že míru poklesu pracovní schopnosti hodnotil posudkový lékař podle kapitoly V, **položky 1e** přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 70 %. V závěru je však uvedeno, že od 29. 3. 2012 je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu postižení podle kapitoly V, **položky 1d** přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti maximálně 60 %. Vzhledem k dalšímu postižení se tato hodnota zvyšuje o 10 % na výsledných 70 %.
17. Žalovaná napadeným rozhodnutím námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Vycházela přitom z doplněného posudku o invaliditě v řízení o námitkách ze dne 27. 5. 2021, jehož obsah převzala do odůvodnění. Doplnila, že žalobkyně žádost o plní invalidní důchod, což doplnila tak, že žádá o posouzení a přiznání invalidního důchodu po roce 1997. Pro období od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 dospěl posudkový lékař žalované ke stejným závěrům jako posudkový lékař OSSZ, tedy že žalobkyně byla částečně invalidní. V roce 1997 žalobkyně nesplňovala podmínky pro vznik nároku na plný invalidní důchod. Napadené rozhodnutí je proto věcně správné a v souladu se zákonem.
18. Ze spisu rovněž vyplývá, že rozhodnutím ze dne 2. 7. 2018, č. j. X, žalovaná změnila rozhodnutí č. II tak, že žalobkyni dříve přiznaný částečný invalidní důchod se od 1. 1. 2010 považuje za invalidní důchod pro invaliditu II. stupně, přičemž za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (dále též „DNZS“) s dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo určeno postižení podle kapitoly V, položky 7b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kdy pokles pracovní schopnosti v důsledku rozhodující diagnózy byl hodnocen na 45 % a byl navýšen ještě o dalších 10 % podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity na celkových 55 %. Nad rámec toho ale žalovaná s odkazem na § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 ZDP rozhodla, že od 29. 3. 2012 se žalobkyni zvyšuje invalidní důchod pro invaliditu II. stupně na invalidní důchod III. stupně, přičemž za rozhodující příčinu DNZS bylo určeno zdravotní postižení podle kapitoly V, položky 1d, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kdy míra dlouhodobého poklesu pracovní schopnosti byla stanovena při horní hranici procentuálního rozpětí 45 % – 60 % a navýšena ještě o 10 % podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity na celkových 70 %. V důsledku této změny byl žalobkyni vyplacen další doplatek na invalidním důchodu za období od 6. 9. 2012 do 5. 8. 2018 ve výši 213 966 Kč. I v tomto případě je třeba zdůraznit, že toto rozhodnutí není předmětem soudního přezkumu.
19. Podle ustanovení § 39 odst. 1 ZDP je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a)

nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

20. Podle § 56 odst. 1 písm. b) platí, že pokud byl důchod přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.
 21. Podle čl. II bodu 1 zákona č. 306/2008 Sb., o nárocích na důchody, které vznikly před 1. lednem 2010 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto důchodů za dobu před tímto dnem, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle právních předpisů účinných před tímto dnem.
 22. Podle čl. II bodu 14, se za dobu před 1. lednem 2009 důchod nebo jeho zvýšení doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008.
1. Soud si za účelem posouzení věci vyžádal posudek Posudkové komise MPSV v Praze (dále jen „posudková komise“) ze dne 22. 3. 2022. Z posudku plyne, že posudková komise jednala v nepřítomnosti žalované, přičemž přisedícími lékaři byl odborný lékař z oboru neurologie MUDr. P. a odborná lékařka z oboru psychiatrie MUDr. D. Komise vycházela z bohaté spisové dokumentace OSSZ, soudního spisu, kompletní zdravotnické dokumentace praktického lékaře žalobkyně a z lékařských zpráv předložených žalobkyní. Komise konstatovala, že žalobkyně byla v období od 28. 6. 1990 do 31. 10. 1991 invalidní podle § 29 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSZ“), od 1. 11. 1991 do 31. 12. 1995 byla částečně invalidní podle § 37 odst. 2 ZSZ, od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 byla částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009, od 1. 1. 2010 do 1. 2. 2012 šlo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění a od 2. 2. 2012 je žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění.
 2. Posudková komise podrobně rozepsala dostupné relevantní lékařské zprávy a nálezy, z nichž při posouzení zdravotního stavu vycházela, a to včetně lékařských zpráv o hospitalizaci žalobkyně na psychiatrii v letech 2012 a 2013, ale také z historických zpráv z konce 80. let a začátku 90. let. Na základě lékařských nálezů učinila komise diagnostický souhrn, v němž je na prvním místě uvedena organická porucha osobnosti, emočně labilní s hysterickými rysy. Dále organická dissociativní porucha, Klein-Levinův syndrom v rámci hypersomnie v anamneze, chronická pyelonefritida, vertebrogenní syndrom atd.
 3. Podle posudkové komise byla žalobkyně v minulosti sledována pro stavy bezvědomí nejasného původu. Poprvé se hypersomnie objevily v roce 1985, v letech 1986 až 1989 byla opakovaně vyšetřovaná za hospitalizace. Odborná vyšetření neprokázala závažnější interní poruchu, neurologický nálezn byl v mezích normy. Také psychiatrická vyšetření byla

negativní bez psychické nemoci, dlouhodobě bez psychiatrické léčby. Při hospitalizaci v roce 1988 byla zjištěna jen mírná závislost obtíží na menstruační cyklu a byla propuštěna s dg. stavu bezvědomí v.s. funkční. Také v 1/1989 byla bez známek psychotického onemocnění, bez nových záchvatů. Při hospitalizaci v 6/1989 a 11/1989 v psychiatrické léčebně Bohnice nebyly známky psychotického onemocnění. Teprve v 11/1989 byla pro nadměrnou spavost hospitalizovaná na neurologické klinice se závěrem psychogenní paroxysmy v anamnéze, bylo také vysloveno podezření na hypersomnii periodického typu. Pro Klein-Levinův syndrom nebyly nalezeny ostatní atributy. Absolvovala četná vyšetření, bez závažnější patologie, EKG bez čerstvých změn, RTG lebky bez známek fraktury, EEG normální záznam bez ložiskových a difuzních změn. Vyšetření psychiatra bylo s negativním nálezem. V roce 1990 byla při zohlednění těhotenství uznána invalidní. Genetické vyšetření v 6/1990 poté dokládá Klein-Levinův syndrom s hypersomnií. V roce 1990 byly poprvé zjištěny známky jemné organicity dle vyšetření MR a CT mozku. Následně došlo ke stabilizaci postižení v léčbě a plná invalidita byla od 4. 11. 1991 změněna na částečnou invaliditu. Stabilizaci dokládají i nálezy neurologa z 3/1991 a 6/1991. Zhoršení zdravotního stavu nedokládají nálezy z let 1993 až 2004 – běžná onemocnění. Podle komise dosáhl zdravotní stav úrovně invalidity III. stupně dne 2. 2. 2012, kdy došlo k hospitalizaci žalobkyně. To potvrzují i další hospitalizace v roce 2013 a posudkem soudního znalce. Manifestace těžkého psychického onemocnění je prokazatelně objektivizovaná až v roce 2012 po psychotické epizodě v úvodu hospitalizace v Psychiatrické léčebně Bohnice.

4. Soud konstatuje, že posudková komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně, výstižně popsala vývoj zdravotního stavu žalobkyně a zdravotního postižení, které je rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Vyjádřila se k závažnosti zdravotního postižení a popsala jeho funkční vliv. Velmi podrobně se posudková komise zabývala hodnocením míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně a stupňů invalidity v minulosti před 2. 2. 2012, jak jí to soud uložil. Je zřejmé, že v období od 1. 11. 1991 do 1. 2. 2012 nejsou v dostupné zdravotnické dokumentaci zachyceny takové objektivní odborné nálezy, které by odůvodňovaly přiznání invalidity vyššího stupně tj. třetího stupně invalidity, resp. plné invalidity, jak namítá žalobkyně. Posudková komise se vypořádala se všemi podstatnými okolnostmi ve vývoji zdravotního stavu žalobkyně a jeho vývoje. Posudek lze považovat za úplný, přesvědčivý a správný.
5. Soud vzal proto závěry posudkové komise za základ pro zjištění skutkového stavu a svých dalších úvah.
6. Namítá-li žalobkyně, že žalovaná nerespektovala závazný názor soudu vyslovený v rozsudku č. j. 42 Ad 28/2018-39 týkající se rozporu mezi odůvodněním a výrokem napadeného rozhodnutí, lze jí přisvědčit jen z části. Je sice pravdou, že žalovaná napadeným rozhodnutím potvrdila prvostupňové rozhodnutí obsahující závěr o tom, že žalobkyně byla v období od 28. 6. 1990 do 3. 11. 1990 plně invalidní, od 4. 11. 1991 do 31. 12. 1995 částečně invalidní, od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 rovněž částečně invalidní a od 1. 1. 2010 šlo o invaliditu I. stupně, ačkoliv posudek o invaliditě v řízení o námitkách ze dne 27. 5. 2021 obsahuje odlišné závěry. Žalobkyně však opomíjí, že žalovaná v mezidobí vydala rozhodnutí ze dne 2. 7. 2018, č. j. X, k němuž soud ve svém předchozím rozhodnutí nemohl přihlídnout z důvodu, že bylo vydáno po zrušeném rozhodnutí. V nyní projednávané věci již však toto omezení odpadlo, neboť napadené rozhodnutí bylo vydáno až posléze. Rozhodnutím ze dne 2. 7. 2018, č. j. X, byl žalobkyni dříve přiznaný částečný

invalidní důchod se od 1. 1. 2010 uznán za invalidní důchod pro invaliditu II. stupně a zároveň žalovaná s odkazem na § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 ZDP rozhodla, že od 29. 3. 2012 se žalobkyni zvyšuje invalidní důchod pro invaliditu II. stupně na invalidní důchod III. stupně. To plně odpovídá závěrům posudku o invaliditě v řízení o námitkách ze dne 27. 5. 2021. Jinými slovy, nárok na invalidní důchod v rozsahu uvedeném v tomto posudku o invaliditě byl již žalobkyni pravomocně přiznán. Žalovaná tedy nebyla oprávněna rozhodnout o přiznání téhož opakovaně. Jediným možným řešením za této situace bylo zamítnutí žádosti. Za této situace nelze žalované na rozdíl od předchozího soudního řízení, jež se týkalo přezkumu zrušeného rozhodnutí, vytýkat nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí či nerespektování právního názoru soudu.

7. Nicméně v nyní projednávané věci soud vyžádal posudek posudkové komise ze dne 22. 3. 2022, z něhož vyplynulo, že žalobkyně byla invalidní pro invaliditu třetího stupně nikoliv od 29. 3. 2012 ale již od 2. 2. 2012. Z tohoto důvodu musel soud nutně dospět k závěru, že žalovaná vycházela při rozhodování o námitkách žalobkyně z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Namítala-li žalobkyně, že žalovaná nerespektovala názor soudu týkající se nevhodnosti data 29. 3. 2012 jako data změny stupně invalidity na invaliditu třetího stupně, lze jí rovněž přisvědčit. Soud proto shledal námitku důvodnou.
8. Žalobkyně v rámci druhého žalobního bodu namítala, že žalovaná, resp. posudkový lékař žalované neobstarali z vlastní iniciativy dostatečné podklady k náležitému objasnění vývoje invalidity u žalobkyně a že posudek o invaliditě v řízení o námitkách ze dne 27. 5. 2021 nedostatečně objasňuje důvody změn ve stupních invalidity v průběhu let. S těmito námitkami lze souhlasit, neboť posudkový lékař MUDr. B. skutečně rezignoval na vysvětlení okolností vývoje postižení u žalobkyně a v podstatě pouze bez dalšího převzal předchozí závěry posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 11. 6. 2018. Veškeré nové lékařské zprávy, které nově předložil opatrovník žalobkyně, byly vyhodnoceny jen velmi kuse a povšechně. Posudkový lékař tedy zjevně nedostal požadavku na řádné odůvodnění, úplnost a přesvědčivost posudku, byť ve správním řízení jistě nelze klást přemrštěné nároky. Navíc soud podotýká, že doplňující posudek ze dne 27. 5. 2021, obsahuje i zjevné vnitřní rozpory týkající se podřazení aktuálního postižení pod konkrétní položku vyhlášky o posuzování invalidity (viz bod 16 tohoto rozsudku), což jen dále zpochybňuje jeho přesvědčivost. I tato námitka je tedy důvodná, a to tím spíše, že posudková komise v posudku ze dne dospěla k hodnocení, které se zčásti odlišuje ohledně dne změny stupně invalidy na invaliditu třetího stupně.
9. Pokud jde o námitku, kterou žalobkyně vytýkala žalované a jejím posudkovým lékařům, že neobstarali relevantní podklady pro posouzení zdravotního stavu žalobkyně, odkazuje soud na odůvodnění rozsudku č. j. 42 Ad 28/2018-39, v němž uvedl, že důkazní břemeno ohledně prokázání splnění podmínek invalidity nese žalobkyně. Nedostatek podkladů (zdravotnické dokumentace) týkající se údajné invalidity jde k tíži žalobkyně. Námitka není důvodná.
10. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil zčásti pro vadu řízení spočívající v nerespektování právního názoru soudu podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a zčásti z důvodu, že skutkový stav, z něhož žalovaná vycházela, nemá oporu ve správním spise, neboť doplňující posudek ze dne 27. 5. 2021 nelze mít za řádně odůvodněný a přesvědčivý [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. V dalším řízení je žalovaná vázaná právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 76 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaná při novém projednání a rozhodnutí věci zohlední závěry, k nimž došla posudková komise v posudku ze dne 22. 3. 2022.

11. Zcela nad rámec nutného odůvodnění však soud dodává, že ani případné dodatečné přiznání nároku na invalidní důchod třetího stupně za období od 2. 2. 2012 do 29. 3. 2012 neznamená, že žalobkyni automaticky může vzniknout i nárok na výplatu doplatku invalidního důchodu. Ze správního spisu plyne, že žalobkyni byl vyplacen doplatek invalidního důchodu od 6. 9. 2012, tj. za dobu pěti let zpětně od podání žádosti. Žalovaná tedy postupovala podle § 56 odst. 1 písm. b) věty druhé zákona o důchodovém pojištění. Aby mohl být důchod vyplacen i za dobu před 6. 9. 2012, muselo by být v daném případě zjištěno, že důchod byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náležel, a/nebo byl přiznán od pozdějšího data, než náležel, v důsledku **nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení**. Druhou možností by bylo zjištění, že lhůta podle § 56 odst. 1 písm. b) věty druhé zákona o důchodovém pojištění po určitou dobu neběžela (§ 55 odst. 2 věta druhá zákona o důchodovém pojištění). To samé by platilo i v případě zpětného přiznání nároku na invalidní důchod vyššího stupně, resp. plný invalidní důchod za delší období než jen od 2. 2. 2012. Je otázkou zda by o některý z těchto případů vůbec mohlo jít v nyní projednávané věci, přičemž ale soudu s ohledem na zásadu subsidiarity soudního přezkumu v tuto chvíli nepřísluší ohledně této otázky činit jakýkoliv závěr.
12. Důkazy navržené žalobkyní soud neprovedl pro nadbytečnost, neboť veškeré skutečnosti podstatné pro posouzení věci zjistil z obsahu správního spisu.
13. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná neměla ve věci úspěch, tudíž jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni, která byla v řízení zcela úspěšná, soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů zahrnujících náklady na zastoupení advokátem. Odměna advokáta za tři úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a účast na jednání před soudem v délce nepřesahující dvě hodiny podle § 7 bodu 3, § 9 odst. 2, a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] činí 3 000 Kč a náhrada hotových výdajů v paušální výši odpovídá 900 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupkyně žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto žalobkyni náleží podle § 57 odst. 2 s. ř. s. i náhrada za tuto daň ve výši 819 Kč. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 4 719 Kč soud uložil žalované zaplatit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku [§ 54 odst. 7 s. ř. s.] k rukám zástupce žalobce [§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.].

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. srpna 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
soudce